

Diari portantveu de l'Esquerra Republicana de Catalunya a les comarques tarragonines

El Codi fonamental de la República

La Constitució de la República és el Codi fonamental en el qual deuen basar-se totes les lleis—en aquest cas, totes elles adjectives dels principis bàsics del texte constitucional—. Cert que la pròpia Constitució es modificable segons el seu article 125, però els seus tràmits són laboriosos i exigeixen un verdader estat de consciència nacional que imposi la reforma.

Ara bé; la Constitució de la República—mentre no sigui subvertida per un cop de força, o pels tràmits legals alludits—ha inaugurat, de bell antuvi, amb la seva promulgació, un nou estat de coses en l'ordre civil, social, polític i jurídic. Puix que la Constitució, per sí, és el motlló en el qual deuen buidar-se i contenir-se les normes del dret públic i privat en llurs principis bàsics i fonamentals. Per això s'ha definit la Constitució política dels pobles com la “llei de lleis”, és a dir, la llei matriu o Codi fonamental. Així és, en efecte, amb una àrea més extensa en les Constitucions novelles, promulgades en la post-guerra. Perquè les Constitucions novelles abarquen matèries que abans s'estimaven privatives, íntegrament, d'altres Codis i lleis especials.

Altrament, les novelles Constitucions, han hagut de recollir, primer, els principis bàsics d'aquest nou dret que s'està gestant, anomenat dret social, d'àmplia base legislativa que abarca la vida tota amb finalitats rectores estatals; l'anomenat intervencionisme de l'Estat, en matèria social, que exigeix, naturalment, una declaració de postulats constitucionals, i llurs normes de desenvolupament; apart d'altres institucions que podríem estimar de dret privat, segons la clàssica divisió del dret post-romana, però que llur terminologia va esvaint-se de la ment del legislador i del jurista per quant veu fondre's en el gressol del dret públic o dret

“AMB LA REPUBLICA HA ACABAT L'UNITARISME DE L'ESTAT, QUE ERA UNA IMPOSICIÓ DEL REGIM MONARQUIC.”

(D'un discurs del cap del Govern, pronunciat a València.)

social les normes que regulaven el dret de família, paternitat, filiació, propietat, successió, contractació.

Precisament, per això, un dels retrets que s'ha fet a la nova Constitució, és la seva extensió o prolixitat. Els qui tal diuen es recolzen en què regula institucions—o n'estableix principis fonamentals—impròpies d'una Constitució política. Són els qui no han evolucionat de la susdita divisió clàssica del dret en públic i privat. Els qui *in mente* prenien per model les Constitucions de 1876, o la més liberal de 1869, com si d'allavors ençà res no s'hagués innovat en la vida del Dret constitucional. Altres, més sornaguers, s'oposaven al contingut a la Constitució de determinades matèries, pel seu caràcter de permanència en el Codi fonamental, que exigeix per la seva reforma o revisió—com ara es diu—tràmits més laboriosos i un porcentatge de vots major que per a la simple abrogació d'una llei. Puix que en quant a extensió material, pròpiament dita, la nova Constitució té 125 articles; la de 1869, en tenia 112 amb dos adicionals; la de 1912—la primera espanyola, si descomptem la dictada a Baiona per Josep Bonaparte—, 384; la del “Reich” alemany en té 181; la d'Austria, 152 i la txecoslovaca, 134, etc.

Però el que interessa d'una Constitució no és la seva major o menor extensió material o literal, sinó el seu contingut i directrius bàsiques. El que té d'interessant la nova Constitució espanyola és la subversió que representa—podríem dir—enfront l'anquilosament polític, social i jurídic en què vivia, o es moria, el país des de segles. L'actual ministre de Justícia, en el projecte de la llei ja aprovada i promulgada estableint i regulant el divorci, deia que en l'ordre jurídic a què alludia vivia Espanya estancada en el segle XVI. En altres aspectes de la vida jurídica dels espanyols podríem assenyalar un equivalent endarreriment de segles. La Constitució de 1876, fruit de la restauració borbònica, representava ja un retràs en relació amb la Constitució anterior, la de 1869, filla de la Revolució de setembre, la vigència de la qual durà tan poc i

que si bé, per exemple, establia la llibertat de cultes, encara es deia en ella: “La Nació se obliga a mantenir el culto y los ministros de la religió católica”.

La Constitució de la República espanyola declara que l'Estat no té religió oficial, com la del Reich alemany diu que no existeix religió de l'Estat. S'estableix la llibertat de cultes i de creences religioses com hi ha consignat en totes les Constitucions del món, àdhuc en les dels països tan catòlics com Bèlgica i Polònia. La Constitució de 1876 establia el que es convingué en qualificar “mera tolerància de cultes”, puix si bé consignava que ningú seria molestat per llurs creences religioses, no permetia altres manifestacions externes del culte que del catòlic, apostòlic i romà, la qual religió declarava oficial de l'Estat, obligant-se aquest al sostentiment del culte i llurs ministres. L'Estat—diu la Constitució de la República—, les regions, les províncies i els Municipis, no mantindran, afavoriran, ni auxiliaran econòmicament a les Esglésies, Associacions i institucions religioses. Afegeixi's la declaració continguda en la Constitució, segons la qual l'ensenyament, ademés d'obligatori, serà laic, completada amb altres prescripcions igualment alliberadores de les consciències, i s'apreciarà el gran pas donat endavant, en l'ordre confessional, per la República.

Conté, ademés, la Constitució de la República, altres disposicions o declaració de principis tant o més revolucionaris que els apuntats, en sentit de renovació del nostre Dret, que han d'originar, necessàriament, noves condicions de vida i de relació jurídica, i que, sota la seva influència en el medi social i polític en què vivim, han de contribuir a crear aquella nova societat espanyola per la qual pugna Azaña i els altres esperits vidents de la República. Perquè la República no es pas, ni hem de voler que sigui, un simple canvi de rètol, o una forma d'elecció del cap de l'Estat per compte del sistema hereditari de la monarquia. Puix que àdhuc per subsistir la República cal que marxi a l' hora que marqui el rellotge de la Història. Per això

s'han portat al texte constitucional declaracions i compromisos en matèria social que si bé han alarmat a quatre pusilàmins cal dir que no diuen més que altres Constitucions, com l'alemany, la txecoslovaca, etcètera, Constitucions de la post-guerra que han hagut de recollir com l'espanyola els anhels de renovació social del món modern, procurant conciliar-los amb els principis liberals i democràtiques de la vella escola política constitucional.

Altres innovacions en el nostre dret anquilosat i arcàic com l'establiment del divorci, la investigació de la paternitat, la legitimitat de tots els fills haguts o no en matrimoni, etc., han de contribuir com les apuntes, de la Constitució de la República, a remoure les entranyes de l'Espanya tradicional, obscura i endarrerida, per infantar i obrir pas a una Nova Espanya que pot ésser espill de pobles progressius.

Majorment si a tot el referit s'hi ajunta que la Constitució de la República possibilita l'autonomia dels pobles hispànics, amb personalitat històrica, i voluntat pròpia per a regir-se a si mateixos. Puix que avui la llibertat dels pobles és un postulat indeclinable com la llibertat dels homes, a bastament garantida aquesta darrera també en la Constitució de la República. Ambdues tenen suport en organitzacions internacionals que fan sentir llur veu en la pròpia Societat de les Nacions. La Constitució de la República espanyola, però, estableix restriccions en matèria autonòmica d'un fort regust imperialista, sobretot en el problema idiomàtic, que mosaltres rebutgem i que voldríem veure superades amb l'aprovació íntegre de l'Estatut de Catalunya.

JOAN LOPERENA ROMÀ

“JO SOC, PER DAMUNT DE TOT, UN HOME LIBERAL, QUE VOLDRIA PER A L'EXPOSICIO DEL PENSAMENT LA MES AMPLIA TOLERANCIA, TAL COM OCORRE A ANGLATERRA.”

(D'unes declaracions del senyor Macià).

ENOFSFORINA SERRA

Insubstituable en les convalescències

Neurastènia, Esgotament i Debilitat general

Josep Andreu Abelló

ADVOCAT

dels Col·legis de Reus i de Tarragona.

Estudi: Sant Joan, 7, entresol.

Telèfon 63 B.

REUS

Senyora:

Si està vostè embarçada i vol tindre el part feliçment, posí's una **Faixa Especialitzada** de la

Cotilleria

La Parisien

Casa acreditada en FAIXES per Estòmags, Ventres i Ronyons delicats

Especialitat en la mida

Preus molt limitats

Monterols, 11 - REUS

L'A PARISIEN

J. Sentís i Nogués

ADVOCAT

Despatx: Carrer Llovera, 19 entresol. Telèfon 46 B.

BELLOTGES, GRAMOFONS - DISCS

"La Voz de su Amo"

De venda: R. PERPIÑÀ

Major, 28 - REUS

Banc Urquijo Català

CEDULES PERSONALS
a domicili

Agència Bergadà

El Dr.

Jaume Roig i Padró

tindrà constàta a Reus tots els dilluns de 4 a 7.

Carrer Major, 3.

CASA CAILÀ

Automòbils «Nasch» - Camions «REQ» - Neumàtics «Dunlop»

Lubrificants «Vacuum» - Accessoris

Sant Joan, 19-Tel. 171 B

REUS

Banc de Reus de Descomptes i Préstecs

FUNDAT EN 1862

Obre Llibretes d'economia de la Caixa d'Estalvis del Banc, amb guany d'interès

a raó del 3 1/2% anual a la vista

S'han obert les oficines del

Falset

Gandesa

Mora d'Ebre

Santa Coloma de Queralt

Secció de viatges

Cambra cuirassada amb compartiments de lloguer

ANTIGA CASA PADRENY-Confiteria

CARRER SOL I ORTEGA, 15 - TELEFON NUM. 102 - REUS

PANELLETS i MASSAPANS DE GEMA

Premiats amb Diploma d'Honor, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Liege (Bèlgica) 1926

Diploma de Gran Premi, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Roma 1926-27

Noticiari

Cens electoral

Els nostres amics i simpatitzants que no hagin rebut a domicili els butlletins d'inscripció al nou Cens electoral, poden adreçar-se a les Oficines Electorals de Foment Nacionalista Republicà on els seran facilitades totes les dades necessàries.

Cal que els amics dels pobles també cuidin d'aquest afer.

Tots els homes i dones des dels 18 anys tenen el deure de vetllar llur inscripció.

El "Premi Ignasi Iglesies"

La Comissió gestora d'aquest premi ha manifestat que serà de cinc mil pessetes, atorgant-se anualment per decisió d'un jurat, a una obra de teatre, original, en dos o més actes, escrita en llengua catalana, inèdita o que es publiqui o estreni en el període comprès entre el primer de setembre i el 31 d'agost del següent any.

El jurat es constituirà i deurà concedir el premi el dia 9 d'octubre, data del traspàs d'Ignasi Iglesies.

Entre els donatius importants que aquesta Comissió gestora té ja rebuts, n'hi ha un de cinc-centes pessetes procedent d'un ciutadà anònim, el qual ha promès contribuir amb igual quantitat tots els anys.

Es probable que aquest premi, davant la cordial acollida que ha tingut, comenci a funcionar la pròxima temporada teatral.

Declaracions del volum de vendes

La Cambra de Comerç ens transmet la següent nota:

El senyor Delegat d'Hisenda de Tarragona ens diu que amb el bon desig que els serveis afectes a la seva jurisdicció tinguin un desenvolupament normal cal recomanar a tots els comerciants i industrials, que encara no ho han realitzat, la necessitat urgent de presentar la declaració del volum de vendes, amb la qual cosa s'evitaran les sancions que, en cas contrari, i encara que a contra cor, es veurà obligat a imposar en compliment del deure ineludible que imposa la legislació vigent.

Aquesta Cambra, per mitjà de la

SALÓ KURSAAL - Tel. 157 A

[Atraient programa mixte per avui dijous tarda i nit]

Repositori de l'obra cim

Frivolidad de una dama

pels celebres astros Pola Negri, Adolph Menjou i Rod La Roque.

Els dibuixos Paramount: **Músico irresistible**.

Reestrena en aquest Saló de la grandiosa comèdia totalment parlada en espanyol:

Un hombre de suerte

magistral creació de R. Rey, M. Callejo, A. Muños i Rosario Pino.

—Pròxim dissabte: **Dos mundos**.

premsa, fa públiques les manifestacions del senyor Delegat d'Hisenda per tal que els contribuents puguin normalitzar la seva situació amb l'Hisenda de l'Estat.

*** El senyor Magí Rigol Estapé ha sollicitat permís per a instalar un motor elèctric d'un HP. i una caldera de vapor de 0'80 m². de superfície de calefacció per un taller de recautxutació de neumàtics situat als baixos de la casa número 4 de la Travessia de Sardà. L'Alcaldia ho fa públic als efectes de reclamació.

*** El governador civil d'aquesta província ha manifestat que publicarà una circular referent als drets de les autoritats sobre les campanes de les esglésies.

OFICINA TECNICA D'ELECTRICITAT

Agència Bergadà

*** En l'edició de demà publicarem el programa del recital de piano que a la nit executarà al Teatre Fortuny el reputat pianista vienes Steuermann, com a sessió XCI de l'"Associació de Concerts".

El predomini que entre la nostra família filharmònica tenen els devots de la música pianística, fa que sigui esperat amb cert dalit el recital de demà, al que sens dubte també hi contribueix el fet de què d'ençà que el gran Bauer al novembre de 1927 inaugurarà el VII curs, els recitals de piano de l'Associació han anat sempre a càrrec d'artistes francesos (Lucie Caffaret-Marcel Maas), i el darrer fou celebrat fa dos anys, en contrast amb els cursos anteriors, i sobretot amb el primer que en menys de mig any sentírem a Cortot, Sauer i a Rubinstein.

Enric Darnell Martí

ADVOCAT

consulta de 10 a 1 i de 4 a 6.

Carrer Sant Joan, 32 (bis), 1er. 1.^a

*** Comunicuen de Nova York que Paulí Uzeudun logrà una bona victòria sobre Jack Gagnon, al qual posà fora de combat al setè assalt.

*** Durant el passat mes la Guàrdia Urbana, ha cobrat en concepte d'impost municipal, sobre la venda ambulant, 23'20 pessetes.

També ha cobrat per fixació de cartells i repartiment de prospectes per la via pública, 75'05 pessetes, essent invertit el dit import en segells municipals.

Sucré de Maduixes

PURGANT IDEAL

*** L'alemany Ted Sandwina, fou batut a Nova York per punts en deu assalts, per Tony Galento, en un combat celebrat al Laurel Garden.

En la mateixa sessió, Banny Leonard, ex-campió del món del pes welter, decidit a calçar-se novament els guants, va batre per punts a Mac Mahon, també en deu ronds.

Enric Olesti Reig

M E T G E

Malalties de l'aparell digestiu (compreses les ano-rectals)

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5

Edifici Caixa Pensions, 1.er, 1.^a

*** El mestre Pau Casals ha retornat de Viena, on acaba de recollir força triomfs i homenatges per la seva collaboració als Festivals Haydn.

*** L'inculpat per Balsano com a autor del crim de Barcelona, Romero Brilla, es troba a la presó de Barcelona des del mes de desembre.

*** Diuen de París que la vaga d'espectacles, com a protesta contra les càrregues fiscals, és general tant a la capital de França com a províncies.

Sinfonia Taixés Sardà

PROCURADOR DELS TRIBUNALS

Raval Robuster, 38, 2.on

*** Foren accompanyats fins a la carretera de Tarragona Josep Chester Martínez, de 16 anys, natural de Tarragona i Domènec Loza Urzaga, de 19, natural de Logroño.

*** Al Saló Kursaal avui s'hi celebrarà una atractiva sessió de cine, reprant-se pel·lícules que ja són celebres.

Amb aquest motiu les famílies distingides de la nostra ciutat es reuniran aquesta tarda a l'espaiós local de la Plaça de Galan i Garcia Hernández, per tal d'admirar artistes tan coneguts com Pola Negri, Adolph Menjou i Rod la Roque en la superba pel·lícula "Frivolidad de una dama".

Es projectarà també "Un hombre de suerte" i Dibuixos Paramount.

José Escudé

ADVOCAT

Ha traslladat el seu despatx al Carrer Jesús, 3, pral., 2.^a

Consulta: De 9 a 1 i de 3 a 7.

*** Ha mort a Budapest el fundador de la célebre orquestra de tziganes hongaresos Enric Bereny.

Era també autor de varis operetes, que assoliren molt d'èxit.

*** Amb motiu dels successos desenrotllats al Centre Tradicionalista del carrer de Caballero de Gracia, de Madrid, han ingressat a la presó 58 estudiants tradicionalistes.

CATARROS PULMONARS

Pectoral Janar

De venda a totes les farmàcies.

*** El Consell de Cultura de la Generalitat, ha dirigit un telegrama al ministre d'Instrucció Pública de la República, fent constar que manté íntegrament les aspiracions culturals de Catalunya, consignades en el seu Estatut i la seva adhesió unànime a la nota facilitada pel Conseller d'Instrucció Pública sobre la matrícula a la Normal de la Generalitat.

El text del telegrama és el següent:

"Consejo de Cultura de la Generalidad ante declaraciones ministeriales afirma unanimidad de sus miembros respecto a aspiraciones culturales determinadas por Cataluña en su Estatuto las cuales no significan menoscabo cultura española, sino defensa y estímulo cultura catalana como aportación generosa a cultura universal."

Dr. Grau Barberà

Especialista en malalties de la pell
Aleus, 1 (La Fleca). Dilluns de 10 a 12 i de 3 a 7. - Barcelona: Diputació, 331, pral. 1.ª, de 3 a 5.

*** Al Ferrol ha estat trobat mort al llit, el camperol Vicente Santalla, de 51 anys. Se suposa que per qüestions d'interessos fou assassinat. S'ha detingut a uns parents de la víctima com a pressupostos autors.

*** Ràdio Reus ve destinant els programes dels divendres a la radiació d'una òpera completa. Demà, hom podrà escoltar "Fedora", en discs propietat de l'Emisora local.

*** Diuen de Las Palmas que el "Buenos Aires", retornà de Rio de Oro per a recollir els deportats que foren alliberats i portar-los a la península.

L'anterior viatge deixà en aquell port 19 deportats malalts els quals foren hospitalitzats al Lazareto de la Isleta, situat al mateix port, entre ells Manuel Prieto, cap del moviment de Fígols, i els comunistes Durruti i Domingo Azcazu.

Al vapor "Buenos Aires" es troba detingut el redactor de "Solidaridad Obrera", Tomàs Cano Ruiz.

Entre els alliberats figura Guzman Val, cap del moviment de Súria, el qual retornarà a la península en el "Buenos Aires".

La vaga general projectada fracassà completament.

Tintoreria "La Ràpida"

C. Major, C. Jesús i plaça Basses
R E U S

Telefón, 486-B.

L'única casa que té instalació de rentar al sec (benzol). Rebaixa de preus fins al 30 d'abril. Trajes rentats a 4 pessetes i tots els tenyits el 10 per cent de descompte.

ENCARRECS AL DIA

*** A Godall ha estat detingut un subjecte anomenat Ramon Lleixà Tomàs per disparar uns trets a l'aire sense motiu.

Li fou ocupada una pistola.

*** Davant del número 11 del carrer de Castellar, un gos mossegà al nen d'onze anys, Lluís Folch Domingo, domiciliat al carrer Sant Pancràs, 7.

Fou portat a la farmàcia Punyet on se li practicà una cura i després, acompanyat al seu domicili.

*** Diuen de Berlin que en la seva residència de Sajònia, ha mort el famós professor Guillem Oswald, ex-director de la Universitat de Física de Leipzig. Tenia 79 anys.

PAGAMENT DE CONTRIBUCIONS

Agència Bergadà

*** Ha estat denunciat el diari "Solidaridad Obrera", per la publicació d'un article injuriós per les autoritats.

*** El milionari Eastman, que recentment es suïcidà a avançada edat, a conseqüència de la seva mala sort, ha deixat una fortuna de 20 milions de dòllars.

*** La direcció del Teatre Reial d'Amsterdam, la qual explota tres teatres, acaba d'anunciar als seus artistes i empleats que es veu en la impossibilitat de poder pagar-los els seus salariis.

*** Durant la representació de "Els tres mosqueters" s'inicià un incendi al teatre de l'Opera de Koenigsberg.

La sala fou evacuada pels espectadors, sense que ocorregués cap desgràcia personal.

L'incendi adquirí prompte proporcions que alarmaren a la ciutat.

Un bomber, durant els treballs, caigué d'una alçària de vuit metres, resultant greument ferit.

A S M A - B R O N Q U I T I S

Pectoral Janar

De venda a totes les farmàcies.

*** A la carretera de Constantí ha estat detingut Guillem Grangé Gil, de 20 anys, ocupant-se-li un sac amb roba blanca i altres objectes, producte d'un robatori.

TEATRE FORTUNY

Avui, dijous

A preu de moltes persones que no pogueren admirar el magnífic poema d'heroicitat

Fermín Galán

avui dijous es donarà la reprise per una única i darrera vegada.

Pel·lícula sonora amb alguns parlaments en castellà.

*** A l'edat de 62 anys ha mort a Viena l'illustre musicòleg Specht, el qual va escriure obres referents a Beethoven, Brahms, Mahler i Strauss.

Ricard Specht dedicà el seu darrer llibre a l'examen de la labor musical de Puccini.

*** Ha estat aixecat l'exili al conegut agitador social Reverter.

Ans d'ahir visità el governador senyor Noguer i Comet.

*** Diuen de Segòvia que fa un fred intens. Ans d'ahir neva abundantament. Malgrat l'humitat a les quatre de la tarda el gruix de la neu era de dos centímetres.

FILTRI L'AIGUA

en un dels nostres filtres a pressió, obtindrà ràpidament aigua clara i completament filtrada.

Evitarà un sens fi de malalties.

Preu a l'abast de tothom.

Dongui un avís personalment o bé per telèfon i vindrà un Agent a fer-li una demonstració completament gratuita i sense compromís per a vostè.

A. Salas Olivé

Antiga "Cruz Roja"

Monterols, 3 - Tel. 262 B.

*** Diuen de Huelva que un bufarut d'aire acompañat d'una violenta calamarsada, va arrencar el sostre de la fàbrica de metallúrgia i dels pabellons installats al camp de futbol.

També causà molts desperfectes a la barriada obrera de la Compania de Rio Tinto.

*** Ha estat decretada la llibertat de deu individus més dels que estaven detinguts per reunió clandestina al Sindicat de la Metallúrgia de Barcelona.

Per l'esmentat fet no queda més que un detingut.

S'OFEREIX

dependent d'escriptori per hores o per tot el dia. Referències immillorables. Raó aquesta impremta.

*** A Toro s'ha descarregat una tempesta imponent seguida d'una gran pedregada que ha durat tres quarts d' hora.

Els danys soferts als camps són de gran importància, especialment en els ametllers.

Els camperols estan consternats.

*** A Kieff s'està rodant una pel·lícula titulada "A l'Oest moltes novetats", o sigui el títol oposat a l'original de la novel·la de Remarque "Res de nou a l'oest". Esperem conèixer la tesi de la nova pel·lícula.

*** A Avila el dia 5, a mitja tarda, començà a nevar abundantament, cobrint-se ràpidament de neu els carrers.

Al la serra de Gredos, la nevada ha estat molt intensa, arribant la neu a gran altura.

*** Al carrer de la Creu Vermella caigué Carme Damunt Bardina, de 82 anys, que viu al número 28, 2.on del mateix carrer. Fou auxiliada a una pastisseria i després, en vista de la consideració de les lesions que es produí, en un taxi la portaren a l'Hospital on el doctor Fries li aprecià forta contusió a l'anca esquerra amb possible fractura del coll del fèmur, de pronòstic reservat.

Queda hospitalitzada.

Cultura de la Dona Reusenca
Lliçons de cuina popular tots els dijous de dos quarts de 9 a dos quarts de 10, al preu de 25 cèntims lliçó. Per assistir-hi no és necessari ésser sòcia.

*** Una comissió d'obrers de Valls visità el governador per tal de demanar-li autorització per a celebrar el Congrés Regional de Sindicats afectes a la Confederació els dies 24 al 30.

El governador els manifestà que ho consultaria.

GESTIO DE TOTA CLASSE
D'ASSUMPTES
ADMINISTRATIUS

Agència Bergadà

*** Ens assabenta l'empresa del Teatre Fortuny que, a preu de moltes personnes que no pogueren admirar el poema d'heroisme "Fermín Galà", avui, dijous, es reprèsarà per darrera vegada.

*** A la Plaça Prim, un guàrdia urbà fou requerit per Ramon Musté Domínguez, de 38 anys, domiciliat al carrer de Sant Esteve, núm. 26, 3.er, demanant se li curés una ferida que tenia al dit petit de la mà esquerra.

Manifestà que l'agredí un veí de Salou, dins un xalet on el ferit hi prestava servei.

Fou acompanyat al Dispensari Municipal on el curà el doctor Fries, diagnosticant la ferida de pronòstic lleu, cas de no presentar-se complicacions.

Joventut de Foment N.R.

Grup Excursionista

Excursió pel dia 10 d'abril a Tamarit sota el següent itinerari.

Sortida de Reus a les 6'25 per l'Estació de M. S. A. Es baixarà a Roda, i es visitarà l'Arc de Barà, Tamarit, Clot del Medol i Torre dels Scipions, retornant per Tarragona.

Per inscripcions al conserge.

Col·laboració de la nostra Juventut

Equívocs socials

El moviment social de la nostra terra, lluny d'assemblar-se al d'aquells països com França, Bèlgica, Anglaterra, etc., encarna un esperit primitiu que l'impulsa sovint als procediments bruses i a la violència per sistema. Estem cansats de veure com any rera l'altre, esdevenen les mateixes característiques indòmites i comprometedores per la consolidació de la pau i de la justícia social.

Opinions d'homes que s'anomenen *d'ordre* diuen que aquests fets són naturals en la nostra raça; tarranà bullanguer que rares vegades se sotmet a la reflexió justa. En quant al remei no n'hi veuen d'altre que la subjecció cruenta del sacrifici o de mortifics penitenciaris.

Nosaltres en contradicció amb els procediments extremistes i en pugna amb el règim capitalista, podem eopsar els mòbols adequats per atenuar els fets distancials existents entre el capital i el treball i actuar de contrapès en qualsevol acció que es desprengui d'aquests dos estaments oposats. Per això creiem que els programes dels partits que avui assumeixen els poders d'Espanya i de Catalunya, contenen la veradura doctrina democràtica. Alguns d'aquests principis els hem vist ja introduïts en la Constitució i no hi ha dubte, reixiran per sobre les costums inadaptables a l'època, d'aquells règims que governaven en altres temps i que encara hi ha qui aspira a imposar-los per posar fren a l'evolució i a les costums més humanes que exigeixen els nostres dies.

Dèiem que el moviment social nostre no té aquell impuls serè que foragita la supèrbia intangible del capitalisme i que li han valgut a l'obrer d'aquells països avantatges morals i materials ensembles que influeixen en la normalitat contínua de la vida de la nació.

Tanmateix ens plau reconèixer que els poders públics de les nacons alludides s'inspiren en llurs funcions de govern en la llibertat i en els principis democràtics, i l'incorrectitud fa que les classes capitalistes no intentin infringir les lleis del treball ni la remuneració dels salariis.

Per això el moviment obrer d'aquells països no conté aquell tot accelerat ni aquella virulència nociva. El concepte de reivindicació de la classe, les doctrines marxistes en llur major part, són seguides en una acció plausible però més efectiva i més respectable que a la nos-

tra terra. La lluita s'esdevé en el parlament, en la tribuna, en l'escola i en el treball; ben a l'inrevés d'aquí que abandonen tot això per entregarses a la lluita, a voltes de caire homicida i de resultats tan catastròfics com ineficacions.

Si haguéssim d'emetre opinió sobre l'origen d'aquests moviments caòtics, contràriament a la d'aquells *homes d'ordre*, la versariem sobre el vell caciquisme com a causa inicial de l'odi que una classe esclavitzada no tenia altre desig que la rebeldia per imposar-se a l'esperit tirànic que el dominava. Així ens trobem avui encara, malgrat les avantatges que ha conseguit el proletariat, puix que ha de viure sota el jou del capitalisme. I és que en les balances de la vida social, els governs de la monarquia feien decantar sempre aquella que representava l'esclavitut i la tirania.

A. DEL RIU

Mirador internacional

ALEMANYA. — Als alemanys no els va gaire bé que en la Conferència de les quatre potències que s'ha de celebrar per a la intel·ligència econòmica dels països danubians es parli de les reparacions.

ROMA. — El proper dia 21 se celebraran a Itàlia grans festes per a celebrar l'aniversari de la fundació de Roma i del sisè reclutament feixista.

XANG-HAI. — Hom tem que si guin trencades definitivament les negociacions de pau que es celebren a Xang-Hai entre els representants de Xina i del Japó.

JAPO. — L'emperador ha autoritzat la tramesa de tropes de reforç a Manxúria, amb l'excusa, és clar, d'assegurar la vida dels súbdits coreans i japonesos a Corea.

IRLANDA. — El Govern d'Irlanda, en la resposta que ha enviat a Gran Bretanya, diu que el desig de l'Estat Lliure d'Irlanda és que el jurament de fidelitat a la corona sigui abolit de la Constitució i que per als pagaments de les anualitats diu que es podrien entaular negociacions per a concretar les quals De Valera està disposat a anar a Londres.

FINLANDIA. — Amb motiu d'haver deixat de regir la llei seca, després de dotze anys de vigència, en les grans ciutats s'han celebrat festes alegòriques al triomf del vi.

BRUSELLES. — El Comitè Internacional miner publicarà un manifest invitant als minaires de tot el món a reclamar la nacionalització de les mines.

La "Societat Organitzadora de la Cooperativa Elèctrica de Reus", a la ciutat

Amb el desig de millorar un servei que afecta a totes les classes socials reusenques, els que sotasinem, havem constituït una entitat que actuarà amb el nom de "Societat Organitzadora de la Cooperativa Elèctrica de Reus", segons escriptura notarial firmada el dia 11 del mes de març darrer. Ens ha interessat, per tant, iniciar la nostra actuació amb el suport de la més franca legalitat, per tal de salvar equivocats comentaris i fins possibles recels.

Els nostres treballs, ara com ara, no han estat ni seran més que d'estudi i organització. Pretenem agrupar en pro del projecte totes aquelles persones més representatives i prestigioses de Reus, i, per cert, de moltes d'elles ja havem obtingut la més entusiasta adhesió.

També ens seria ben agradós aconseguir la cooperació pràctica i moral de tots aquells elements que en altres oportunitats han treballat en pro del nostre mateix projecte, i així ho esperem.

La nostra crida és dirigida als reusenques en general i d'una manera especialíssima a la premsa i a totes les entitats i corporacions locals. Del nostre excellentíssim Ajuntament, n'esperem la prova més palefa de la seva insuperable i ben demonstrada amor a la ciutat.

Es un fet irrefutable, que Reus està pagant el fluid elèctric excessivament car. L'abaratiment podria aconseguir-se constituint una cooperativa de consumidors d'electricitat com amb l'èxit més falguer va fer-ho la ciutat germana de Valls. El seu exemple és el que nosaltres ens proposem seguir, i el mateix es proposen les ciutats de Tarragona i Vendrell, entre altres de Catalunya.

L'estalvi importantíssim a aconseguir, no solament afectaria la indústria i el comerç, sinó els reusenques en general, car des de l'obrer més humil fins a l'home de negocis i el rentista més acabalat, suportem les conseqüències d'unes tarifes de consum excessivament elevades i de les que per deixadesa i falta de convivència encara no havem pogut prescindir.

Cal vèncer la indiferència amb que la majoria dels industrials i comerciants reusenques estan consentint una merma en els seus beneficis i, tanmateix, un recàrrec força important en les despeses de caràcter domèstic o particular. Voldriem

també que la llum elèctrica brillés en totes les llars humils que se'n veuen privades, perquè es tracta d'un servei car i complicat.

Es hora d'evitar que pels carrers de la ciutat hi hagi una xarxa de cables d'alta tensió perillósament descoberts, car darrerament se n'ha cremat un des del carrer de Sant Llorenç fins bastant avall del raval alt Jesús, i se n'ha trencat un altre al raval baix del mateix nom, causant veritable pànic entre els transeünts; que hi hagin pals tan antiestètics i mal situats com el de la plaça de la República; masets tan ridículs com aquell del recó de la plaça del Castell, i tants altres abusos que mai no haurien hagut d'ésser tolerats i que cal decididament corregir.

Comparant les tarifes de consum que aplica la Cooperativa Elèctrica de Valls amb les que regeixen a Reus, pot apreciar-se l'estalvi importantíssim que es deixa d'obtenir. Procurarem demostrar-ho en altres notes que publicarem, i no deixant, però, de referir-nos al que exageradament es paga per *canon*, *acometides*, lloguer de comptadors i altres aspectes abusius.

Per dignitat, per estalvi, per ciutadania, cal evitar que una companyia estrangera, talment un monopoli, exploti la nostra falta d'organització i la riquesa del país.

Reus, abril 1932.

Antoni Boleda, Gabriel Vilalta, Antoni Andreu, Eladi Bergadà, Antoni Aluja, Ramon Grau, Francesc Ardèvol, Manuel Guillamet, Enric Fernández Martí, J. Serra Pàmies.

Notes polítiques

Càbales i conjectures

Segons llegim a "Noticiero Universal" de Barcelona, han estat molt comentades les manifestacions que el ministre d'Agricultura feu diumenge durant la seva estada a aquella ciutat, i davant l'anunci de la seva futura actuació en la política catalana han sorgit conjectures i càbales sobre la composició de les forces que seguiran les inspiracions del senyor Domingo.

Entre els rumors circulats, figura el de suposar bastant madura una intel·ligència entre els senyors Domingo, Jaume Carner, Amadeu Hurtado i Josep Sunyol, el propietari de "La Rambla".

Es considera també mol possible que el nou partit estableixi un pacte d'afinitat amb Acció Catalana per coincidir en molts punts amb el seu líder l'ex-ministre senyor Nicolau d'Olwer.

ESPECÍFICS DE TOTS ELS PAÏSOS Farmàcia Serra del Dr. Ornosa

Raval Sta. Anna, 80 - Telèfon 8 - REUS

Propietaris!

Informació i tramitació d'

Expedients de revisió de contractes d'arrendament

Agència BERGADA - Raval Sta. Anna, 58 - Tel. 416-A
REUS

Fill de J. Sanromà

Comissionista de Duanes
Segurs marítims
Transports

Agent de la Cia. "ADRIA"

Servei regular setmanal, amb sortida tots els divendres, per a Marsella i ports d'Itàlia fins Fiume.

Agent de la AMERICAN EXPORT LINES

Servei quinzenal per als ports de New York, Filadèlfia, Boston i Baltimore i

Entrega de coneixements directes per als ports de Alejandria, Jaffa, Haifa i Beirouth.

Telegrammes SANROMA
Telèfon núm. 30

REAL, núm. 17 - TARRAGONA

Fustes Abelló

Pi i Margall, 4

REUS

Tingui precaució,
porti sempre da-
munt un tub del
tafetà líquid

JEIL

Desinfecta i cura
ràpidament ferides,
llagues, talí, cremades
i penellons

Suprimeix els pegats i benes i no priva de rentar-se i servir-se de la part malalta.

INDISPENSABLE a totes les llars, col·legis, despatxos; a tots els esportius, excursionistes i a tothom en general.

Preu: Pts. 1'35 el tub. A farmàcies i drogueries.

Representant general: M. SALLÉS - Apartat 199 - Barcelona - Telèfon 79561

Magatzems LA FLECA

PERFUMERIA : : BISUTERIA
QUINCALLA : : JUGUETS

DIPÓSIT A. G. P.

PAPERS DE TOTES CLASSES I MANIPULATS

CARRER ALEUS, 1 - TELÈFON 566

REUS

Farmàcia

Cavallé

Raval alt Jesús, 40

FARMACIA
CAVALLÉ^{REUS}

Telèfon núm. 9 A.

EXTENS ASSORTIT EN

PERFUMERIA

Avisant per telèfon es reculliran i es serviran els encàrrecs a domicili.

Del Camp de Tarragona a l'Ebre

itininerari de les muntanyes de Garantxa, Puigcervèr i Motlló-La Molà, Serra de Llaveria i Montrodon, Montalt, Serres de Tivissa, Dedalts de Vandellors i Tossa de l'Alzina, Serra de Cardó - Muntanyes de Pas de l'Ase, de la Torre i Sant Pau de la Figuera, per JOSEP IGLESIES i J. SANTASUSAGNA

460 pàgines, 28 il·lustracions, varis croquis topogràfics i un mapa a quatre colors. 10 PESSETES

Guia de les Muntanyes de Prades,

el Montsant i Serra La Llena per JOSEP IGLESIES i JOAQUIM SANTASUSAGNA

2.ª edició. 350 pàgines. 25 il·lustracions i varis croquis topogràfics, i un mapa a quatre colors. 8 PTES.

Delimitació del Camp de Tarragona

per JOSEP IGLESIES L'obra culminant en aquesta hora apassionada de la futura estructuració de Catalunya.

120 pàgines, 20 mapes reproduccions. 5 PESSETES.

LLIBRERIA NACIONAL I ESTRANGERA

Raval Santa Anna, 20. Tel. 419 A.

Imprenta FOMENT

Impresions esòniques
Composició mecànica

Galió, 26 i Puvill Oriol, 33 - Tel. núm. 2 - REUS

D'excursionisme

El passat diumenge, organitzada pel Grup Excursionista de la Joventut de Foment, es realitzà l'anunciada excursió a la Mola de Coll dejou. S'inscrigueren disset socis.

A l'arribada a Pradell i en mig de l'entusiasme despertat per l'esplèndida del dia, s'inicià la marxa carretera enllà fins a la Torre de Fontaubella.

Passada la Torre, comença la pujada, dura ja, com a iniciació del que serà més endavant. Efectivament; als quinze minuts d'haver passat el poblat s'entra de ferm al fort de la pujada. I veieu com el grup es va allargassant fins a esdevenir una llarga fila índia en la qual es posen com a capdavanters els més potents per la pujada.

El pas, vulguis que no, té d'ésser relentida puix que la brusquetat de l'ascensió hi obliga. Quant el pantaló fa parar, ja gairebé al peu del roquerol que és el canal del mig, hom es dóna compte de la magnificència del paisatge. Es comença l'ascensió del canal del mig i aquella fila queda convertida en un escampall d'excursionistes que s'enfila per la roca.

Quant la bellesa del paisatge domina en més intensitat és en el moment d'anar a assolir el cim.

L'excursionista no pot retenir una exclamació d'admiració. La seva retina es resisteix a copsar en una mateixa visió l'imponent espectacle de les muntanyes i la ferotgia del lloc.

I mentre les muntanyes de la vall que s'acaben de deixar apareixen com simples motius, emmarca el fons amb tota la seva majestuositat el Montsant. I hom ha d'apartar la vista per por que l'domini el vertigen.

Assolit el cim (prop els mil metres), un aire fred fa recollir la roba que, suats, ens havíem tret durant la pujada. Una estona de repòs i a seguir la plana en tota la seva extensió.

Binocles a la mà, es contempla tot el camp de Tarragona. Allà es veu la capital; més ací, Reus, i es campats ací i allà es perfilen els pobles de Mont-roig, Cambrils, etc.

Per l'altre cantó, les cingleres de la Mola de Llevaria, les quals donen la impressió que la podeu abastar amb la mà.

Nou repòs, i s'inicia la davallada pel canal del guix en direcció al Mas de Magrinyà. Si forta fou la pujada, la baixada és brusca. Una

baixada d'aquelles que et fan endolorir els genolls. S'arriba, per fi, al lloc destinat per a dinar. Un recó de la riera que s'escola pel peu de la Mola. Per efecte de les pluges d'enguany passa ben groixuda.

El dinar transcorre en mig de la més franca cordialitat.

A les tres i quinze, es repren novament la caminada cap a Marsà, el qual poble es visita tot esperant l'hora del tren.

L'èxit assolit per aquesta primera sortida organitzada pel nostre Grup Excursionista, fa preveure una brillant continuació de la qual nosaltres som els primers d'alegrar-nos-en.

SAM

Vida Corporativa

REUS DEPORTIU

De conformitat amb els acords de la Junta general de 17 de març de 1931, s'ofereixen al millor postor i al preu mínim de vint-i-set cents el pam quadrat, una o varies parcelles dels terrenys que té en venda aquesta entitat.

Les ofertes deuran presentar-se en sobre tancat, abans del dia 20 del mes en curs, atenent-se a les condicions i plànol que estaran de manifest a les Oficines socials, Sant Pau, 2, 1.r, de 7 a 9 de la vesprilla, tots els dies feiners. L'acte d'obertura dels plecs, tindrà lloc públicament el citat dia 10, a les 12 del matí.

Reus, 2 d'abril de 1932.—Per A. del C. D., Eduard Salvat, secretari.

Secció de Natació

Aprofitant l'autorització concedida per la Junta Directiva de l'entitat, aquesta Secció ha acordat suprimir fins a nou avís la quota d'entrada a la Secció, que s'havia anunciat amb anterioritat, i crear una categoria de socis especials, que abonaran la quota trimestral de deu pessetes, compresa la del Reus Deportiu, amb dret a utilitzar lliurement totes les instal·lacions d'aquesta Secció, sense que, però, puguin gaudir de la bonificació del 30% en el preu de les entrades dels festivals que celebri el Reus Deportiu.

Reus, 2 d'abril de 1932.—Per la Secció de Natació del Reus Deportiu, Antoni Escolà, secretari.

Aimants del cinema selecte.

Us oferim un propòsit:

CINECLUB

Els esports

FUTBOL

F. C. Apolo - Reus Deportiu

Novament veurem actuar amb el primer equip del Reus Deportiu el Fútbol Club Apolo de Badalona, equip del qual en guardem una imillorable impressió. Cal recordar que la primera vegada va perdre solament per un tanto i la segona o sigui l'última va empatar amb el Reus, després de portar a terme un partit molt disputat.

En poc temps ha portat a terme dues tournées per França, aconseguint bons resultats.

Els aficionats reusencs saben de sobres que l'Apolo de Badalona és un dels equips (dins la seva modestia) més ràpids i de conjunt que han desfilat per l'Estadi del Reus Deportiu.

Es d'esperar que diumenge vinent, dia 10 del que som, data en què se celebrarà el tercer partit F. C. Apolo-Reus Deportiu es repetirà un altra bona exhibició per

part de l'equip visitant, el qual teixint en compte que la primera vegada va perdre per un sol tanto de diferència i la segona va empatar, vindrà disposat a aconseguir la victòria.

Demà donarem la composició dels dos onzes.

Ràdio Reus

Programa pel dijous, 7 d'abril

Tarda, a les 7: Emissió dedicada a la dona, a càrrec de l'Associació de Cultura de la Dona Reusenca.

Nit, a les 9: Obertura. Canvis. 9'10: Escollida colecció de discs. 9'30: Concert pel trio de Ràdio Reus: "Was it the Mon, or Love?" vals, Gilbert; "La Bohème", Puccini, fantasia; "Remembranzas", serenata, Martínez; "En la reja", suite, Frigola; "La Severa", sarçuela, selecció, Millà; "Fiesta rusa", Frigola.

Alternant, recitals per Berta Singermann, en discs del senyor Salvat Rius, i fragments cantats de sarçuelas.

Informació telegràfica i telefònica

LA COMISSION D'ESTATUTS

Madrid, 6.—En acabar la reunió de la comissió d'Estatuts, el senyor Bello, als passadisos del Congrés, ens digué:

—Com haureu vist, la Comissió d'Estatuts ha vingut celebrant sessió tots els dies, i alguns al matí i a la tarda; això demostra la intensitat de la labor, conduent a que hi hagi dictamen el divendres; però tampoc significa, naturalment, que hi hagi precipitacions, puix ve estudiant l'Estatut català fa molt temps.

Hem arribat, en principi, a acords relativs a la part financiera. El canvi de batalla d'aquesta qüestió són les contribucions directes que hagin de concedir-se a la Generalitat, puix a jui de la majoria dels vocals no pot haver autonomia sense Hisenda pròpia. Això no vol dir, com he llegit que opinen alguns companys de Comissió, que s'abandonin els drets i interessos de l'Hisenda espanyola. Precisament per aquesta cura és pel que hem tardat més en redactar els títols relativs a Hisenda de l'Estatut.

El nostre propòsit ha estat presentar tota la qüestió a les Corts, perquè aquestes resolguin, però avançant un treball que ha estat

delicadíssim, tant el realitzat pels tècnics, com pels membres de la Comissió. El projecte anirà a la taula del Congrés i es llegirà segurament el divendres pròxim, desglossant-se el títol relatiu a la Comissió de Presupostos, que ha d'informar, encaixar que sense dictaminar.

Es creu que demà quedará acordada, definitivament, la part econòmica de l'Estatut. En principi, s'atorga a la Generalitat el traspàs íntegre de les contribucions territorial i industrial, havent formulat un vot els senyors Royo Villanova i Iranzo, els quals s'oposen a aquest traspàs.

Respecte als drets reials hi ha gué discrepància, i es parlà en principi, d'atorgar com compensació a aquest impost, que té cert caràcter social, part de l'impost del timbre i altres de menor quantia.

La impressió és que la part econòmica passarà sense grans dificultats.

UN INCENDI

Barcelona, 6.—Aquesta tarda s'ha produït un incendi a un laboratori de pel·lícules del carrer de Rosselló, resultant del sinistre un mort i dos ferits.

IMP. FOMENT